

Waar is Elisabeth gebleven?

Gezicht op Huissen vanuit het zuiden 1730-1731 door Jan de Beijer
Links RK kerk, rechts-midden Slot Huissen, daarachter rechts de Vierakkerse Poort.

Willem Smid uit Canada had al heel wat gegevens op een rij gezet over de familie Smid. Van deze familie hadden enkele generaties een smederij in het stadje Huissen. Hoofdpersoon was destijds Wilhelmus (Willem) de Smidt die leefde van 1756 tot 1820. Hij trouwde in 1793 met Catharina Hofstede. Na 10 jaar eindigde dit huwelijk in 1803 met de dood van Catharina. Zijn tweede vrouw was Catharina Berends. Zij overleed tragisch genoeg binnen twee maanden nadat zij in 1804 met Willem was getrouwd. In 1806 trouwde Willem opnieuw, nu met Elisabeth Berendzen. Over Elisabeth was nog weinig bekend. Alle aanleiding tot een zoektocht naar waar zij was geboren, wie haar ouders waren en waar en wanneer zij is overleden. En wie was zij binnen de familie Smid? Dit is het verhaal van die zoektocht, maar als vanzelf gaat die ook verder terug naar de voorouders van de Huissense smid Willem.

Inhoud

Eeuwen smid geweest en Smid geheten.....	2
De afstamming van Willem	2
Herman Janssen smid in Terborg	4
Wilhelmus Smid smid in Herwen.....	8
Herman Smid smid in Huissen.....	11
Wilhelmus Smid smid in Huissen.....	13
Elisabeth Berendzen	16
Willem en Elisabeth aan de Vierakkerse Poort	18
De dood van Willem Smid	21
De dood van Elisabeth Berendzen.....	22
Opmerkingen bij de Memories van Successie.....	26
Joannes Smid en Elisabeth Otten in Lobith	27
Kinderen van Joannes Smid en Elisabeth Otten.....	28
Parenteel Herman Janssen Smid van Terborg.....	34
Parenteel Herman Smidt van Huissen.....	35
Parenteel Joannes Smid van Lobith.....	36

Eeuwen smid geweest en Smid geheten

Op 4 november 1806 trouwt Wilhelmus (de) Smidt in Huissen met Elisabeth Berendzen, het is door de week, op een dinsdag. We weten dat omdat daar in het kerkelijke register van de Katholieke kerk van Huissen aantekening van is gemaakt¹.

Er staat in het latijn:

Die 4^a (novembris) Willem Smid viduus 40 ann: et Maria Elisabeth ~~Derkse~~ Berdendzen puella nata in Groessen²

Vertaald zegt dit:

De vierde dag (van november) (trouwen) Willem Smid weduwnaar 40 jaar oud en Maria Elisabeth ~~Derkse~~ Berendzen jonge (niet eerder getrouwde) vrouw geboren in Groessen

Huissen – waar Willem in 1806 woonde - was tot ca 1815 een enclave in de provincie Gelderland, met wisselende buitenlandse landsheren. Dat waren eerst de graven van Kleef en vanaf 1609 de keurvorsten van Brandenburg die in Berlijn woonden. Huissen was een verdedigbare stad, met wallen en een paar poorten. Er woonden overwegend katholiek gezinde mensen, met een kerkgebouw dat ook na de reformatie altijd bij de katholieken in gebruik is gebleven. Dat laatste geldt ook voor Groessen waar Elisabeth werd geboren en waar ook na de reformatie de plaatselijke kerk katholiek bleef. Groessen ligt dicht bij Zevenaar en er horen een paar buurtschappen bij. Vanuit Huissen kom je er met het Looveer³ over de Rijn; het is dan nog 6 km, dus een uurtje lopen, in die tijd een kleinigheid. Je komt dan over de Lijkweg Groessen binnen.

Willem en Elisabeth zijn rechtstreekse voorouders van Brigitta en natuurlijk ook haar zuster Marlies en haar broers Johan, Anton, Jos en Steven, de laatste jammer genoeg al heel jong overleden. Zij heten ook nog altijd Smid, of samen met de naam van hun moeder Flemminks Smid⁴.

Van de nakomelingschap van Willem en Elisabeth weten we al vrij veel, dankzij het spitwerk van oom Willem Smid die in hoofdzaak nog in de papieren archieven gegevens moest zien te vinden. Nu zijn al heel veel archieven van kerken en burgerlijke stand digitaal toegankelijk gemaakt. Dat maakt het mogelijk om online familieverbanden uit te pluizen. Al is daar soms veel geduld voor nodig, want ga maar eens zoeken naar een Smid als die naam bijvoorbeeld geschreven wordt als 'Smit' of 'Smits' of 'Smiets' of 'Smids' of 'Smidt' en dan ook nog met of zonder 'de' ervoor. Dat zijn al tien variaties en dan komen daar nog bij de verschillen waarmee de voornaam kan zijn geschreven.

Het zoekwerk heeft best wat resultaat gehad, zoals je zult zien.

De afstamming van Willem

Willem woonde niet alleen in Huissen, maar is daar ook geboren. De dag waarop hij gedoopt werd in de kerk was dinsdag 22 januari 1765. Dan moet hij naar Katholiek gebruik nog maar

¹ Kerkboek Rooms Katholieke kerk stad Huissen, Gelders archief, registratienummer 981.2, bladzijde 214

² Waarom in de akte bij Elisabeth eerst Derksen werd geschreven en deze naam werd doorgehaald, is niet duidelijk, waarschijnlijk heeft de pastoor haar naam Berendzen eerst niet goed verstaan.

³ In 1740 kwam er bij Loo een veer over de Rijn. De veerman moest toen met zijn brede, platte zeilboot afhankelijk van de wind, al laverend langs allerlei ondiepten, naar de overkant zien te komen. In 1802 werd een gierpont gebruikt, die voor de voortbeweging gebruik maakte van de stroming van de rivier de Rijn

⁴ Er zijn nog meer nakomelingen, zoals neven en nichten in Canada en Nederland en ook verdere verwanten

pas geboren zijn, op dezelfde dag of de dag daarvoor. Doopgetuigen waren Gerrit Giesbers, broer van de moeder Hendrina en Greetje Smits, zuster van de vader Herman de Smidt.

Er zijn drie aantekeningen (akten) van huwelijken die ons stapsgewijze terugvoeren naar de voorouders van Willem in de rechte mannelijke lijn.

Allereerst de huwelijksakte van Willem's ouders - opgetekend zonder omhaal - in de registers van de Nederduits Gereformeerde (Hervormde) kerk van Herwen. Het is aannemelijk dat Herman en Hendrina katholiek waren. Maar in die tijd was de Hervormde Kerk de staatsgodsdienst in de Zeven Provinciën, waarvan Gelderland er één was. Huwelijken moesten tot ca 1800 in de Hervormde kerk worden ingeschreven, waarmee zij op gezag van die kerk en op grond van de gebruikte formuleringen rechtsgeldig werden. Uitzondering vormden enkele plaatsen, met name Huissen en Groessen waar de huwelijken wel in de Katholieke kerk werd opgetekend⁵.

Herwen 1762

Den 20 Majj

Hermen Smidt jongm: tot Huesen

en Henderina Gisbers jonged: tot Herwen

Herman woonde dus op de dag van zijn huwelijk in Huissen en was daar wellicht smidsknecht of al meestersmid. Hendrina kwam van Herwen in de Liemers, de streek grenzend aan de Rijn waar die het land binnenkomt.

Dan de huwelijksakte van de grootouders van Willem, de ouders van Herman. Hier gaat het om Wilhelmus Smits en Feijken Hanssen beiden uit Herwen. Hieronder staat de akte die je kunt vinden in het kerkenboek van de Hervormde Gemeente van Herwen en Aerdt⁶.

Getroude Herwen

Den 24 Majj 1729 met attest van vaders consent ingeschreeven Hermanus Smits zoon

Wilhelmus Smits j.m. geboortig van ter Borg doch lang jarig woonachtig in dit dorp, met de j.d. Feijken Hanssen van Herwen, die geen ouders meer heeft, doch mondig is, alhier ook getrouwd⁷

Deze Wilhelmus kwam uit Terborg, maar woonde al langer in Herwen, waar hij zijn vrouw Feijken leerde kennen en met haar trouwde. Wellicht oefende hij hier het smidsvak uit eerst als knecht en later als baas.

Dat Wilhelmus geboren is in Terborg zet ons op het spoor naar Terborg.

Dopen 1697 Terborg

14 feb. Herman Janssen an de Santpoort Smit, zijn kindt

.....Wilhelmus . Teste Pater

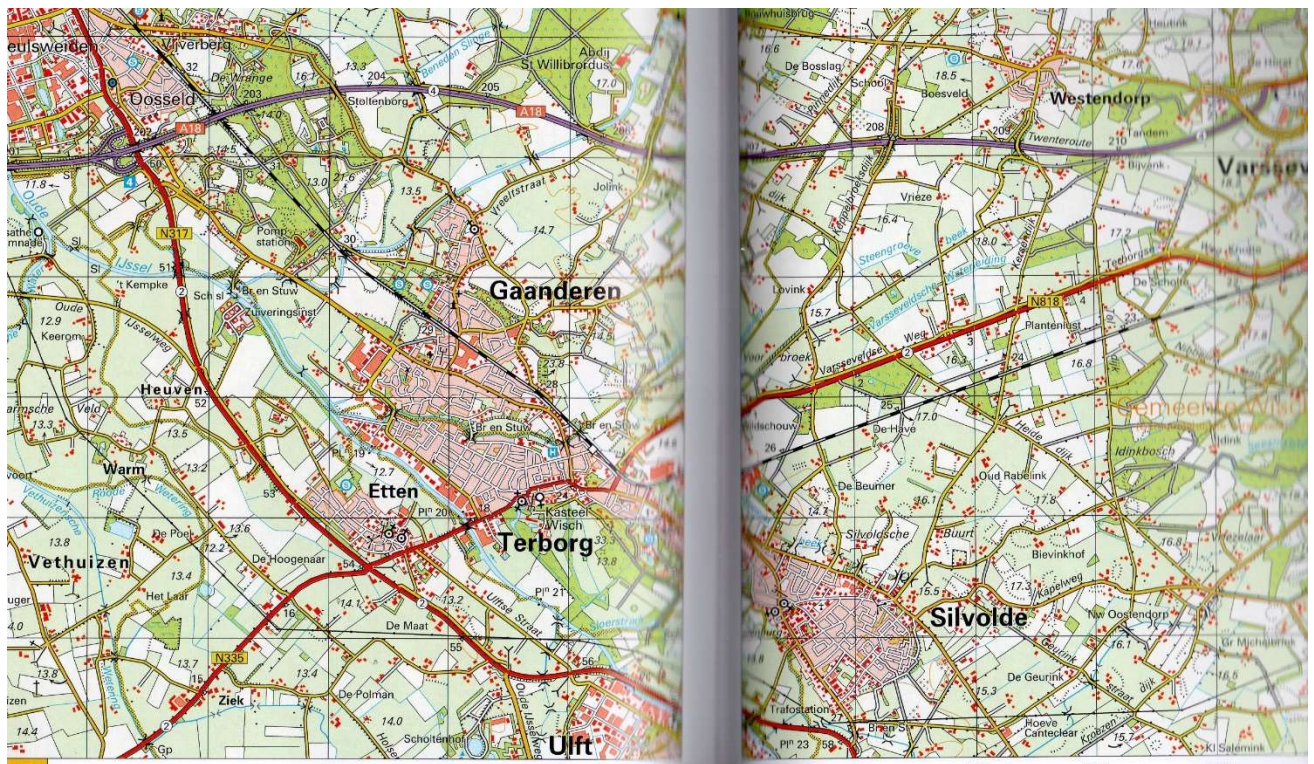
De geboorteaangifte van Wilhelmus is al gauw gevonden. Daarop heet zijn vader, ook doopgetuige, 'Herman Janssen an de Santpoort Smit'. Duidelijker kan het niet. Wilhelmus is geboren in het huis dicht bij de Zandpoort, waar zijn vader Herman woont en werkt als smid.

⁵ Je kon je huwelijk ook laten inschrijven bij het Nedergerecht, het plaatselijke gerecht, meestal binnen een wereldlijke gemeente

⁶ DTB Herwen bladzijde 94 kerkenboek Nederduits Gereformeerde Gemeente Herwen

⁷ J.m. is jongeman, dat wil zeggen jong en niet getrouwd geweest. Zo is j.d. jongedochter, ook ongehuwd

Dat Herman zich Janssen laat noemen kan betekenen dat zijn vader Jan heette, dan wel dat zijn familienaam al Janssen was.

***Kaartje van Terborg en omgeving. Linksboven begint Doetinchem.
Bron ANWB Topografische Atlas 2002***

Herman Janssen smid in Terborg

De vroegste vermelding van Herman Janssen is te vinden in het kerkenboek van Terborg. Herman Janssen ‘die smit’ doet eind van het jaar 1674 belijdenis van het geloof en wordt zo als lidmaat ingeschreven bij de Hervormde Kerk van Terborg⁸. Die kerkgemeente was sinds de reformatie rond 1575 de enige officiële kerkgemeenschap in Terborg. Pas in 1692 kwam er ook weer een Katholieke parochie met een eigen bescheiden kerkgebouw. In 1681 – op de dag voor Kerst - laat Herman zich opnieuw inschrijven in Terborg, nu met zijn ‘huisvrouw’ Catarina en beiden ‘met attestatie⁹’ van Groenlo¹⁰. Herman en Catarina zijn blijkbaar kort daarvoor - in 1680 of 1681 - in Groenlo getrouwd en daarna naar Terborg gekomen.

⁸ DTB (Doopt, Trouwen en Begraven) Nederduits Gereformeerde (Hervormde) kerk Terborg bladzijde 162

⁹ Attestatie – schriftelijk bewijs van inschrijving in oorspronkelijke kerkelijke gemeente, in dit geval Groenlo

¹⁰ DTB Nederduits Gereformeerde (Hervormde) kerk Terborg bladzijde 170

**Protestantse St Georgiuskerk
Terborg.
Rond 1680 staan het portaal
en de toren er nog niet
Foto HB 2023**

Herman's vrouw Catarina heette voluit Catarina Niethuisen en zij is waarschijnlijk in Groenlo geboren. Daar woonde ook haar zuster Maria met dezelfde bijzondere familienaam. Maria trouwde in Groenlo met Andries Warnsinck en zij overleed daar rond het jaar 1700.

**Maquette
van Groenlo
rond 1670
Foto stads-
museum
Groenlo**

Die tijd is vooral bekend van het rampjaar 1672 en de nasleep daarvan. In de zomer van dat jaar viel de Franse koning Lodewijk de 14^e - de zonnekoning - met een groot leger, samen met Engelse troepen, de Verenigde Nederlanden binnen. Hij werd daarbij gesteund door de

Bisschoppen van Keulen en Münster. Het Franse leger stak vanuit het zuiden bij Lobith de Rijn over en op de oostflank stonden de bisschoppelijke soldaten al snel voor de poorten van Groenlo. Dat was een omwalde stad met een eigen garnizoen. De overmacht van de belegeraars was te groot en de vesting moest zich al na drie dagen van beschietingen over en weer gewonnen geven

De Fransen kwamen in dat najaar tot aan de Hollandse waterlinie voorbij Utrecht en de bisschop van Münster tot aan Groningen. Daarna keerde langzaamaan het tij en trok de vijand zich terug met in zijn spoor grote vernielingen en een verarmde bevolking.

Na hun komst naar Terborg krijgen Herman en Catarina in 1683 een dochtertje dat ze Willemina noemen en dat ze op donderdag 28 oktober laten dopen. Haar roepnaam wordt Willemijn. Daarna komen er jarenlang geen kinderen en het lijkt er op dat Catarina niet erg lang na de geboorte van Willemijn is overleden.

Als Willemijn 19 jaar oud is in 1702, doet zij belijdenis in de hervormde kerk van Terborg. Bij de inschrijving staat 'dochter van Catrijn', haar vader wordt hier niet genoemd. In 1708 trouwt zij in Silvolde met Jacobus Smits en daar staat in de akte wel dat zij dochter is van Herman Janssen van Terborg: Herman en Catarina! Van Willemijn en Jacobus Smits is alleen nog te vinden dat zij een zoon hadden die Martinus heette.¹¹ En die in 1765 trouwde met een nichtje Wilhelmina Smits. Daarna is van dit gezin niets meer in de boeken te vinden.

In de tijd van Herman en Catarina was Terborg een kleine stad met alleen een Hoofdstraat en aan het begin en eind daarvan een stadspoort. Bij de westelijke poort lag het kasteel Wisch; aan de andere kant was de Zandpoort en daar bij die poort had Herman zijn huis en smidse waar ook de kinderen zijn geboren.

Terborg 1666
Rechtsboven is
kasteel Wisch
linksonder de
Zandpoort ¹²

¹¹ DTB Terborg

¹² [Terborg_1666.png \(724x580\) \(wikimedia.org\)](#)

De smidse van Herman was ‘aan de Zandpoort’ maar aan welke kant van de straat? Veel werk zal buiten gedaan zijn: paarden beslaan, ijzeren banden om wielen leggen, en meer ...

**Hier stond vroeger de Zandpoort van Terborg, eind van de Hoofdstraat
Links of rechts was de smidse van Herman Janssen Smid Foto HB 2023**

Net buiten de Zandpoort was een logement waar late reizigers die de poort 's avonds gesloten vonden onderdak konden krijgen. Hier staat nu al tijden de Roode Leeuw, bekende pleisterplaats en hotel.

In het huis bij de smidse werden 6 jaar na Willemijn nog zes kinderen geboren.

Naam kind	geboren	huwelijk	opmerking
Jenneken	1689		
Jacomina	1690		
Hendrina	1692	trouwde in 1716 in Terborg met Hendrik Brants	
Henricus Jacobus	1694	idem, in 1722 met Maria Hermesen	
Wilhelmus	1697	idem, in 1729 in Herwen met Feijken Hanssen	smid
Arnoldus	1699		

Ook na lang zoeken in de digitaal beschikbare archieven met de oorspronkelijke teksten, is niet met zekerheid te zeggen wie de moeder van de kinderen was. De enige aanwijzing is de akte van het jaar augustus 1700 waarin staat dat ene Jenneken Sax, weduwe van Herman

Janssen trouwt met de weduwnaar Hendrik Hülscher. Is zij de moeder waar we naar zoeken en is zij rond 1688 getrouwd met Herman na het overlijden van zijn eerste vrouw Catarina? En is Herman dan kort voor of na de geboorte van de kleine Arnoldus overleden? Dat kan ook de reden zijn dat Herman die herhaaldelijk getuige is bij de doop van kinderen van vrienden, (en familie) in die rol na 1700 niet meer wordt gevonden. Het past allemaal wel goed in de lijn van de tijd, maar blijft allemaal feitelijk onbewezen.

Er is nog een andere mogelijkheid die onderzocht moet worden. Die is te vinden in een trouwakte uit 1688 waarin staat dat een Hermannus Smit trouwt met Jantjen Bouman. Deze Herman zou een zoon zijn van Jacob Smit uit Aerdt.

ANNO 1688

*I 29 jan Hermannus Smit s. van Jacob Smit van Aerdt
II 4 febr met Jantjen Bouman n.g. dochter van Hendri-
III 12 febr cus Bouman van Ter Borgh
dito copulati (in de echt verbonden HB)*

De moeilijkheid is dat deze Hermannus ‘zoon van Jacob’ wordt genoemd. Dat strookt niet met de familienaam ‘Janssen’ die Herman ‘smid aan de Zandpoort’ gebruikte. Jantjen Bouman zou wel Jenneken kunnen zijn, maar is zij ook Jenneken Sax? Toch wel veel tegenstrijdigheden!

Maar waar heeft Herman dan deze familienaam Janssen aan te danken? Je zou denken aan een vader die Jan heette. In de geboorteboeken springt daar één vermelding uit. Die is dat er op 21 februari 1654 een kind Herman werd geboren met als vader Jann Kemperman¹³. Zou dat de vader kunnen zijn van Herman die we als Herman Janssen smid aan de Zandpoort kennen? En dan is er in het verdere verleden ook nog een Herman Kemperman die de vader van Jan zou kunnen zijn. Hij is weduwnaar als hij - komend van Silvolde - in Terborg op drie december 1642 trouwt met Geeske Wissing, dochter van Jan Wissing¹⁴. Maar helaas, de directe verbanden met de familie Smid kunnen niet meer (of nog niet) eenduidig worden gevonden.

Wilhelmus Smid smid in Herwen

Van Wilhelmus de zoon van Herman uit Terborg – die we verder Willem noemen – is bekend dat hij op 24 mei 1729 trouwde met Feijken Hanssen. Hij was toen 32 jaar oud en was ‘*lang jarig woonachtig in dit dorp*’. Blijkbaar is hij al op jongere leeftijd van Terborg naar Herwen gekomen. Het moet haast wel zijn om bij een smid te werken om het vak te leren en later zelfstandig smid te worden. Wanneer en bij wie hij in Herwen is gaan werken valt niet na te gaan.

Getroude Herwen

Den 24 Majj 1729 met attest van vaders consent ingeschreeven Hermanus Smits zoon Wilhelmus Smits j.m. geboortig van ter Borg doch lang jarig woonachtig in dit dorp, met de j.d. Feijken Hanssen van Herwen, die geen ouders meer heeft, doch mondigh is, alhier ook getrouwd¹⁵

¹³ DTB Terborg bladzijde 120

¹⁴ DTB Terborg bladzijde 10

¹⁵ J.m. is jongeman, dat wil zeggen jong en niet getrouwd geweest. Zo is j.d. jongedochter, ook ongehuwd

Eerder werd al verondersteld dat Willems vader Herman rond 1698-1699 is overleden (zie boven). Dat zou volgen uit de akte uit 1700 waarin staat dat Jenneke de ‘weduwe van Herman Janssen’ trouwt met Henrich Hülscher. Maar dan lees je in de trouwakte van Willem van 1729 dat hij dat doet ‘*met attest van vaders consent*’¹⁶. Wat houdt dat in?

Er zijn een paar mogelijkheden:

1. De vader Herman van Terborg leeft in 1729 nog, is dan ca 75 jaar oud en hij heeft bij leven zijn toestemming voor het huwelijk van zijn zoon Willem met Feijken Hanssen gegeven. Bij gevolg is Jenneke Sax uit de akte van 1700 niet Willems moeder
2. Met ‘*vaders consent*’ wordt in dit geval bedoeld de toestemming van de stiefvader van Willem, Henrich Hülscher. Overigens is het wel vreemd dat Willem op zijn leeftijd nog toestemming voor zijn huwelijk van zijn ouder(s) nodig heeft
3. De zin ‘*met attest van vaders consent*’ wijst op een verklaring eerder afgegeven in Terborg, die bedoeld is om aan te geven wie de vader van Willem was, namelijk Hermannus Smits. Een soort geboortebewijs dus.

Wie zal het zeggen?

Willem en zijn vrouw Feijken worden een paar keer genoemd in de Gezinsreconstructie Aerd, Herwen en Lobith 1715-1811¹⁷. Hieruit is op te maken dat zij het Katholieke geloof aanhangen en horen bij de parochie van Aerd, waaronder ook vallen Herwen en Lobith. De reconstructie geeft een overzicht van de huwelijken, de kinderen die worden geboren en de doopgetuigen, veelal peters en meters. Uit de reconstructie blijkt onder andere:

- Willem en Feijken krijgen twee kinderen: Herman (*1730) en Joanna Margarita, ook Grietje genoemd (*1731). Herman is degene die zich later als smid in Huissen vestigt, Grietje blijft in de omgeving, zij trouwt in 1755 met Arnoldus van Embden en zij krijgen daarna tien kinderen
- De jonge Herman is in 1758 getuige bij de doop van Wilhelmus, het tweede kind van zijn oom Arnold en tante Grietje. De andere getuige is Hendrina Giesbers, waarmee Herman later in 1762 trouwde en die de moeder van zijn kinderen zou worden
- Als Feijken in 1729 trouwt met Willem leven haar ouders niet meer. Wel heeft zij een aantal broers en zusters die in de parochie Aerd wonen en zij treedt een aantal keren op als meter van hun kinderen

Het is niet helemaal duidelijk waar Willem en Feijken woonden en waar zij hun smederij hadden: in Aerd of in Herwen.

¹⁶ Verklaring van vaders akkoord

¹⁷ Bron: Gelders Archief Gezinsreconstructie Aerd, Herwen en Lobith. R.K. Doopboek Aerd 1715-1811 (R.B.S. 920) en R.-K. Trouwboek Aerd 1728-1811 (R.B.S. 920) samengesteld door Theo Bones, Amersfoort 15-03-1996

**Huis Aerd
Foto Gelders
Landschap
en Kastelen**

Huis Aerd dateert in de huidige vorm van 1657 en het ligt net buiten Herwen¹⁸¹⁹

Hieronder nu een korte historie van de katholieke parochie Herwen en Aerd overgenomen van de site ‘rkliemers’²⁰ van de parochie St Willibrordus.

Het dorp Herwen lag tot 1764 op een andere plaats dan het huidige Herwen, namelijk daar waar nu het watersportcentrum “De Bijland” is. Uit de middeleeuwen zijn slechts weinige en meest losse gegevens tot ons gekomen, hoofdzakelijk aantekeningen uit het middeleeuwse Herwens missaal dat bewaard is gebleven (Atheneum bibliotheek Deventer). Uit de vijftiende eeuw zijn ook nog twee eikenhouten Mariabeelden uit de voormalige kerk van Herwen bewaard gebleven. Deze beelden staan in het Aartsbisshoppelijk Museum

Over het dorp Aerd in de oudheid en de middeleeuwen zijn geen geschreven documenten bewaard gebleven. Uit latere overleveringen kan toch geconcludeerd worden dat ook Aerd een nederzetting is geweest rondom een versterkt huis. De kerk in Aerd was in de middeleeuwen toegewijd aan de heilige Helena. De parochiekerk van de heilige Helena heeft daar dienst gedaan tot de Reformatie en de parochie Aerd omvatte toen Aerd, een groot deel van Herwen, o.a. de Ossenwaard, en Tolkamer. Tijdens de Reformatie rond het jaar 1600 werd de uitoefening van de katholieke godsdienst verboden. De kerken kwamen in protestantse handen. De overgrote meerderheid van de bevolking bleef de katholieke kerk trouw. Godsdienstige bijeenkomsten werden in het geheim gehouden in het huis “De Boswaay” te Herwen, in de boerderij van Lemm te Aerd en ook op Huis Aerd. Daar de meeste mensen uit Aerd en Herwen de kerkgelegenheid op het Huis Aerd geschikter vonden gingen zij “ter kerke” bij de heer van Huis Aerd en zo zijn de twee plaatsen samengevoegd tot één statie. Ook Tolkamer maakte daar toen deel van uit. Priesters waren noodgedwongen in Huis Aerd gehuisvest, maar omdat deze huisvesting niet als ideaal werd ervaren, is in 1744 een pastorie gebouwd op “het hoogste en bequaamste (stuk bouwgrond) van den Ceurbeek” te Herwen. In het jaar 1819 werd er naast deze pastorie een nieuwe “Waterstaatskerk” gebouwd.

In 1856 werd op de plaats van de pastorie van 1744 een nieuwe pastorie gebouwd. (In 1988 is deze pastorie vervangen door het huidige parochiecentrum). In 1893 besloot pastoor Gommich dat het tijd werd de oude kerk van 1819 te vervangen.

¹⁸ Zie ook Wikipedia Huis Aerd

¹⁹ Tot ca 1700 lagen Herwen en Aerd ten zuiden van de Rijn en werden zij tot de Over-Betuwe gerekend. Dat veranderde toen rond 1700 het Pannerdens kanaal werd gegraven en de Rijn via dat kanaal ging stromen

²⁰ Rkliemers.nl

Herman Smid smid in Huissen

Al voordat hij in 1762 met Hendrina trouwde was Herman uit Herwen/Aerdt naar Huissen vertrokken en had hij zich daar als smid gevestigd. In dat jaar had hij blijkbaar genoeg vastigheid om een huishouden op te zetten en een gezin te stichten.

Herman kende Hendrina al van de tijd dat hij nog in Herwen/Aerdt woonde. Onder andere waren zij daar allebei doopgetuige bij de geboorte van Hermans neefje Wilhelmus van Embden²¹ in 1758, dus vier jaar voor hun huwelijk.

Herman en Hendrina kregen in Huissen vier kinderen.

Naam kind	geboren	huwelijk	opmerking
Wilhelmus	1765	- Trouwde in Huissen in 1793 met Catharina Hofsteede - idem, in 1804 met Catharina Berends - idem, in 1806 met Elisabeth Berendzen	smid
Sophia	1766	trouwde in Huissen ca 1805 met Gerardus Janssen van Lottum	Sophia en Gertrudis waren tweeling
Gertrudis	1766	trouwde in Huissen in 1799 met Gerardus Reuver	idem
Joannes	1768	trouwde met Maria Janssen	molenaar

Wilhelmus werd de opvolger van zijn vader als smid. Daarover verderop meer.

Sophia trouwde rond 1805 met Gerard Janssen van Lottum. Gerard kwam uit een familie van smeden en timmerlui en was zelf 'grofsmid'. Hij smeedde gereedschappen, (anker-)kettingen, hoefijzers voor de paarden, beslag voor deuren en ramen en nog veel meer van dat soort werk. De twee kregen in Huissen twee meisjes met namen Maria (*1807) en Hendrina (*1810). Maria overleed al heel jong, Hendrina trouwde later met Joannes Brandts en zij vertrok later met hem naar Oud Zevenaar.

Gertrudis, tweelingzuster van Sophia, trouwde in 1799 met Gerard Reuvers van Schalkwijk onder Utrecht. Zij kregen in Huissen twee kinderen: Gerardus (*1800) en Maria Hermina (*1802). Daarna gingen zij blijkbaar naar Nijmegen, waar in 1805 een kleine Joanna werd geboren. Van de zoon Gerard is er een inschrijving in de militaire registers van 1819.

Tenslotte **Joannes**. Hij trouwde rond 1805 met Maria Janssen. Van hen is alleen een doopakte te vinden van 14 augustus 1807. Daarin staat dat er een zoontje gedoopt is met de naam Joannes en dat de vader 'mulder' is, molenaar. Er zijn twee doopgetuigen. Van de eerste is de naam niet ingevuld, de tweede is Gertrudis Kloosterman. In de kantlijn staat: 'NB bedelaars getuigende haar man dood te zijn, bevallen op h.... Huysen'. Hieruit valt op te maken dat de andere getuige een bedelaarster was die bevestigde dat de vader, molenaar Joannes, op dat tijdstip al was overleden en dat de moeder van de kleine Joannes was bevallen in Huissen. Waar in de stad, is in de akte niet duidelijk te lezen. Van hen ontbreekt verder ieder spoor.

²¹ Tweede kind van Arnoldus van Embden en Joanna Margaretha Smits (tante van Herman)

Alle vier de kinderen maakten op jongere leeftijd op afstand de Franse Revolutie mee met de omwentelingen en executies in Parijs (1789) en veel dichterbij de vorming van de Bataafse republiek (1795), de verovering van de Nederlanden door de Fransen²² en de vlucht van Willem V naar Engeland. In die tijd verloor Nijmegen zijn Valkhof en werden de kastelen van Batenburg en Ooij door de Fransen verwoest.

Napoleon Bonaparte kwam aan de macht en liet zich in 1804 tot keizer kronen. Onder zijn bewind werd de wetgeving drastisch herzien en werd de administratie van de burgerlijke stand ingevoerd en niet te vergeten ook de dienstplicht. Daardoor hebben heel wat jonge mannen in Franse legers gevochten. Veel van hen zijn gesneuveld, zoals toen Napoleon in 1812 optrok naar Moskou en daar zijn grote nederlaag leed.

Herman, vader van de kinderen heeft dat alles niet meegemaakt. Hij overleed op 2 juli 1772, toen hij nog maar 42 jaar oud was, 'nalatende een vrouw met 4 kinder'. Joannes de jongste, was toen net vier jaar oud.

De datum van Hermans overlijden staat vermeld in het begrafenisboek van de RK parochie van de Stad Huissen. Als je dat boek open slaat komt het dagelijkse leed je tegemoet. Pasgeborenen overlijden aan de stuipen, kinderen en volwassenen aan de ziekten van die tijd: 'tering (tbc), roodvonck, verterende sieckten (kanker?), koors, watersucht (hartfalen), begavingen (stuipen, beroerte), pocken, mazelen'. Soms gaat het om arrenmoede (vertwijfeling) en in de zomer zijn er kleuters die verdrinken in de gracht en jongens die omkomen bij het zwemmen in de waterplas de Bloem. Een schipper raakt vermist bij het Looveer en zijn hoed wordt later gezien, drijvend in de IJssel. Er zijn begraafplaatsen in de stad en daarbuiten. Soms wordt er iemand die in het klooster woont begraven in de kapel van het convent binnen de muren.

²² Onder aanvoering van de Franse generaal Pichegru

***Kaartje van Huissen en omgeving. Elden ligt net buiten het kaartje links van Malburgen
Bron ANWB Topografische Atlas 2002***

Na een jaar van rouw om haar man Herman trouwde Hendrina in 1773 met Hendrick Geurts. Blijkbaar was hij van protestantse huize en lidmaat van de Hervormde kerk in Driel.

Huwelijk²³ 1773

Den 9 Julii Henrick Geurts j.m. van Oud Zevenaar had te Driel gewoond en Hendrina Giesbers weduwe van Herman Smit oud 40 jaer, (Hendrik) was ook te Driel onverhinderd(?) geproclameert, waarvan attest gegeven door Dominee Kerkhof²⁴ te Elden, woont hier in de Stadt, is Smid

Hendrick en Hendrina gingen door met de smederij in Huissen en hebben daar samen de vier kinderen uit het eerste huwelijk groot gebracht. Zij waren ruim 36 jaar met elkaar getrouwd toen Hendrina in 1810 overleed ‘aan verval van krachten’, oud 76 jaar. In de akte is zij ‘vrouw van Hendrick Geurts de smit aan de Vierakkerse Poort’. Hendrik zelf overleed in 1813 in het woonhuis annex smederij aan de Vierakkerstraat op nummer 88. Hij werd 78 jaar oud.

Wilhelmus Smid smid in Huissen

Willem, de oudste zoon van Herman en Hendrina, heeft ongetwijfeld van jongs af aan meegeholpen in de smederij en daar het vak geleerd. Dat bleef zo toen zijn vader overleed en

²³ Huwelijk hoogstwaarschijnlijk gesloten in de RK parochie Stad Huissen

²⁴ Dominee Everhard Kerkhof predikant van de Nederduits Gereformeerde (Hervomde) Gemeente Elden en Driel

Hendrick Geurts met zijn moeder trouwde. Misschien is Willem een paar jaar naar school geweest om te leren lezen en schrijven en ook rekenen. Het is voorstelbaar dat hij langzaamaan de werkzaamheden van zijn stiefvader Hendrick heeft overgenomen. Zou dat in pais en vrede zijn gebeurd? Zijn moeder Hendrina heeft zeker gestuurd op een goede verstandhouding binnen het gezin, ook in het belang van de smederij. Want het zal een zwaar bestaan zijn geweest in die tijd van oorlog en onrust, van schaarste en honger, van weinig werk en van slecht betalende klanten.

Rond het jaar 1790 kreeg Willem de kwalificatie meestersmid²⁵. Zo kon Willem in 1793 trouwen met Catharine Hofsteede, geboren in 1764²⁶. Wellicht trokken zij samen in bij zijn moeder en stiefvader aan de Vierakkerstraat nummer 88. Zij en Willem kregen vier kinderen.

Naam kind	geboren	huwelijk	opmerking
Hermína	1796	trouwde in 1844 in Amsterdam met Evert Keijser	Evert was molenmaker
Antonia	1798		overleden 1801
Jan (Joannes)	1800		overleden 1801
Antonius	1802	trouwde in 1836 in Arnhem met Joanna Stokvis	smidsknecht en later smid in Arnhem

Hermína ging al jong als dienstmeisje aan het werk bij een gezin in Utrecht. Zij trouwde in 1844 in Amsterdam met de 67-jarige Evert Keijser. Hun huwelijk op het stadhuis van Amsterdam op woensdag 3 juli 1844 was het 20ste in een rij van 35 die dag²⁷. Evert was weduwnaar van de eerder overleden Joanna Smitman.

Het derde kind **Jan** stierf in 1801 kort na de geboorte aan de stuipen en kort daarna **Antonia** – drie jaar oud – aan de pokken.

Antonius was bij zijn trouwen in 1836 smidsknecht en werd later zelfstandig smid in Arnhem. Opgegroeid in de tijd dat de Fransen de baas waren en de moeilijke tijden die daarop volgden, ging hij blijkbaar niet of nauwelijks naar school. Toen hij in 1836 in Arnhem trouwde met Joanna Stokvis, tekende hij de akte niet; de ambtenaar zette erbij: *‘niet kunnende schrijven’*. Na het overlijden van zijn stiefmoeder Elisabeth ondertekent hij in 1839 de Memorie van

Successie wel met A Smid. Antonius en Joanna hadden twee kinderen, waarvan de oudste – Willem – smid, slotenmaker en geweermaker werd in Arnhem. Anna Catharina, de jongste, werd maar 9 jaar oud. Eén van de kinderen van Willem was Mathilda Johanna. Van haar is er nog een bidprentje, uitgedeeld bij haar overlijden in 1925.

Aanhef bidprentje bij overlijden Mathilda Smidt, kleindochter van Antonius Smidt, in 1925

²⁵ Zie aantekening bij de doop van dochter Antonia in 1798. Was er nog een gilde dat deze kwalificatie van meestersmid bevestigde?

²⁶ Catharina was een dochter van Antoni Hofstede en Maria Holtmans (familienaam Hofstede ook geschreven als Hoofstede en Hoogsteede geschreven)

²⁷ Blijkbaar de dag in de week waarop zonder kosten kon worden getrouwd

Terug naar 20 augustus 1803. Toen stierf Catharina Hofstede- kort na het overlijden van haar kinderen Antonia en Joannes – als ‘*vrouw van Willem Smid oud 40 jaar nalatende twee onmondige kinderen*’. Dat was wel een ramp voor het jonge gezin: drie sterfgevallen in een paar jaar tijd, overblijvend twee half-wezen en een weduwnaar.

Maar de emmer met leed was nog niet leeg. Er was snel behoefte aan een nieuwe huisvrouw in het gezin, die kon zorgen voor de twee kleine kinderen en wellicht ook al voor de grootmoeder Hendrina die ziekelijk begon te worden. Dat werd Catharina Berends, oud 24 jaar²⁸. Was zij in het huis al dienstmeisje? Willem trouwde met haar in januari 1804, maar al in maart van dat jaar overleed Catharina, vrouw van Willem Smid ‘sonder kinderen aan de heete koors’²⁹ 24 jaar oud

Ruim twee jaar na dit verlies, trouwde Willem voor de derde keer. Nu met Elisabeth Berendzen. Dat was op dinsdag 4 november 1806, het was nog altijd oorlog en de leefomstandigheden werden nog altijd slechter.

Willem en Elisabeth kregen vijf kinderen.

Naam kind	geboren	huwelijk	opmerking
Jan (Joannes)	1807	trouwde in 1846 in Herwen en Aerd met Elisabeth Otten	Jan was smid, voorvader Smid
Theodorus	1809		overleden 1809
Gerardus Henricus (1)	1810		overleden 1812
Gerardus Henricus (2)	1812	trouwde in 1839 in Amsterdam met Johanna Maria Kraijvanger	schrijnwerker, timmerman overleden 1871 in Rotterdam
Elisabeth Catharina	1815		overleden 1819

Joannes was de oudste, geboren 7 maanden na het huwelijk van Willem en Elisabeth. Deze twee moeten elkaar al gekend hebben, misschien zorgde Elisabeth al voor de twee kinderen van Willem uit zijn eerste huwelijk. Joannes werd smid zoals zijn vader. Hij vestigde zich op enig moment in Lobith en trouwde in 1846 in Herwen en Aerd met Elisabeth Otten. Een tekenaar maakte rond 1850 portretten van Joannes en Elisabeth, waardoor je hen – verder op in dit verhaal - nu nog in de ogen kunt kijken. Zij kregen 13 kinderen, waarvan het 11de kind – Antonius Theodorus – grootvader werd van ‘onze’ familie Smid.

Van de daaropvolgende vier kinderen stierven er drie op heel jonge leeftijd, de kleine **Theodorus** al tien dagen na de geboorte, **Gerardus Henricus** (1) werd ruim een jaar oud en **Elisabeth Catharina** drie.

²⁸ Catharina was een dochter van Bernardus Berends, alias Bernard Tap en Joanna Frericks. Bernardus was blijkbaar caféhouder

²⁹ Hevige koorts, denk aan longontsteking, blindedarm of iets soortgelijks

Gerardus Henricus (2), geboren in 1812, werd schrijnwerker (meubelmaker). Hij vond werk in Amsterdam, mogelijk via zijn toekomstige zwager Johannes Kraijvanger uit Huissen die in Amsterdam al broodbakker was. In 1839 trouwde Gerardus daar met Johanna Kraijvanger, de zuster van Johannes de bakker. In Amsterdam werd hun eerste kind Johanna Maria Elisabeth

geboren. Na een paar jaar en een kort verblijf in Nijmegen, verhuisde het gezin naar Rotterdam. Daar werden nog twee kinderen geboren, die maar kort geleefd hebben.

Johanna - de oudste van de drie - is twee keer getrouwd geweest en is in 1906 - 64 jaar oud – in Rotterdam overleden.

Gerardus en Johanna lieten geen mannelijke nakomelingen na, zodat de naam Smidt in hun familietak daarmee ophield.

Gerardus overleed in 1871 in Rotterdam op nummer 9 van de Krattenstraat. Dat is op de foto vooraan aan de linkerkant bij de twee vrouwen. Verderop is de Krattenbrug met trappen te zien over de Delftsevaart. 'Kratten' komt van de naam van de oude familie Crat.

Foto 1908 Wikiwand

Elisabeth Berendzen

Van Rotterdam terug naar Huissen en terug naar de Vierakkerstraat. Daar overleed in 1810 Hendrina Giesbers, de moeder van Willem 'aan verval van kragten'. In 1813 viel ook Hendrick Geurts weg, de tweede man van Hendrina. In het huis bleven over Willem, nu als volledig zelfstandig smid, Antonius het zoontje van zijn eerste vrouw Catharina, zijn derde vrouw Elisabeth en hun zoontjes Joannes en Gerardus Henricus. De oudste dochter Hermina was al oud genoeg om als dienstmeisje bij anderen haar bestaan te verdienen.

Het valt niet mee om iets over de achtergrond van Elisabeth te vinden. Enig houvast geeft de regel uit het trouwboek waarmee haar huwelijk met Willem is vastgelegd. Daar staat dat zij geboren is in Groessen en 'puella' is, jonge vrouw niet eerder getrouwd geweest. Zij komt dus van Groessen, aan de overkant van de Rijn.

In het kerkenboek³⁰ staat na de inschrijving van het huwelijk van Willem en Elisabeth nog een regel die je gemakkelijk over het hoofd ziet.

*Die 4^a (novembris) Willem Smid viduus 40 ann: et Maria Elisabeth ~~Derkse~~ Berndzen puella nata in Groessen
direct gevolgd door:
Dmnicis³¹ 4 novemb et sequentibus proclamati³² sunt Joannes Theodorus Janssen van Lottum juvenis et Gertrudis Berndzen vidua Gerardus Hof's in Groessen*

³⁰ Roomsche Katholieke parochie Huissen november 1806 blad 214

³¹ Niet duidelijk wat dit betekent

³² Afkondiging gebeurde in 3 keer met tussenpoos van een week

In vertaling staat in de laatste regel:

*‘..... op 4 november en daaropvolgende zijn afgekondigd (voor hun huwelijk)
Joannes Theodorus Janssen van Lottum en Gertrudis Berndzen weduwe van Gerardus
Hofs in Groessen’.*

De Joannes in de afkondiging is een broer van Gerardus Janssen van Lottum, dezelfde Gerardus die een half jaar eerder - in juli 1806 - trouwde met Sophia, één van de tweelingzusters van Willem de Smidt. De genoemde Joannes was ‘juvenis’ (jongman) en blijkbaar niet eerder getrouwd geweest. Hij en zijn broer Gerardus kwamen uit een familie van smeden en timmerlui in Huissen.

De aanstaande vrouw van Joannes was Gertrudis, ook wel Gertruda, Gertruid of Trui genoemd. Zij was in 1805 in Groessen weduwe geworden van Gerard Hofs, met wie ze rond 1802 trouwde. Zij kreeg uit haar eerste huwelijk twee zoons, waarvan de oudste – Arnold – timmerman werd. De tweede zoon – Theo - overleed al jong. Gertrudis Berendzen zelf overleed in 1853. Volgens de akte is zij 82 jaar geworden. Zij moet dus geboren zijn rond 1771.

Uit wat nu boven water is gekomen kun je de conclusie trekken dat Gertrudis en Elisabeth Berendzen zusters van elkaar waren en dat Elisabeth – bij haar trouwen in 1806 als ‘puella’ – wellicht jonger was dan Gertrudis en na 1771 is geboren in Groessen.

<i>Janssen van Lottum</i>	<i>(de) Smidt</i>	<i>Berendzen</i>
Gerardus →	← Sophia Wilhelmus →	← Elisabeth Maria
Joannes →	→ ←	← Gertrudis Anna

Drie families met elkaar verbonden met drie huwelijken

Maar wanneer zijn Gertrudis en Elisabeth precies geboren en wie zijn hun ouders? Het helpt uiteindelijk dat bij de doop van hun kinderen doopgetuigen aanwezig zijn. Meestal zijn dat broers en zusters van de vader en/of de moeder die de rol van peetoom en peettante op zich nemen. In dit geval komen verschillende keren personen voorbij met de familienaam geschreven als Berendzen, Berendsen, Berndsen, Bernds of nog net even anders. De namen Hermanus (Manus) en Theodorus (Derk) vallen op. Via hen openen zich dan ineens de boeken met daarin de namen van broers en zusters en de ouders van het gezin waarin Gertrudis en Elisabeth zijn geboren en opgegroeid.

Hun vader en moeder blijken Gerardus Berendzen en Elisabetha van Lat(h)um te zijn, die in 1769 trouwden in Groessen. Kort na dit huwelijk kregen zij de tweeling Gudula en Theodorus die beide al snel overleden. Dan komen Gertrudis Anna (*1771) en Elisabetha Maria (*1773) en dat zijn onze gezochte vrouwen! Na hen werden nog vier kinderen geboren, Hermanus (*1776), veelvuldig peetvader binnen de familie, Theodorus (*1778) idem, Maria (*1781) en tenslotte nog weer een Gudula (*1784).

Gertrudis kreeg in Groessen na haar tweede huwelijk met Joannes van Lottum nog vier kinderen: Willem (1808), de tweeling Gerrit en Assuares (1810) en Elisabeth (1812). De tweeling was niet levensvatbaar en werd binnen enkele dagen na de geboorte gedoopt en begraven.

*Rooms Katholieke kerk van
Groessen met eeuwenoude
tufstenen toren
Foto HB*

Willem en Elisabeth aan de Vierakkerse Poort

Elisabeth was al 33 jaar oud toen ze in november 1806 met Willem Smidt trouwde. Het is goed mogelijk dat zij al eerder bij het gezin van Willem inwoonde en zorgde voor het huishouden en de twee kinderen van Willem uit zijn vorige huwelijk.

Elisabeth was bij haar trouwen al zwanger, haar eerste kind met Willem werd in mei 1807 geboren, dat was Joannes die later in Lobith stamvader van de familie Smid zou worden. Het huis waarin Willem opgroeide en waar ook de smederij was, lag aan de Vierakkerstraat, destijds nummer 88. Dat was dicht bij de Vierakkerse Poort aan de zuidkant van de binnenstad van Huissen. De poort is na de Franse tijd in 1825 afgebroken. Op de plaats van de poort staat nu een informatiebord met daarop een schets van hoe die poort er destijds uitzag.

Informatiebord Vierakkerse Poort in Huissen (linksboven is het zuiden, rechtsonder de binnenstad)

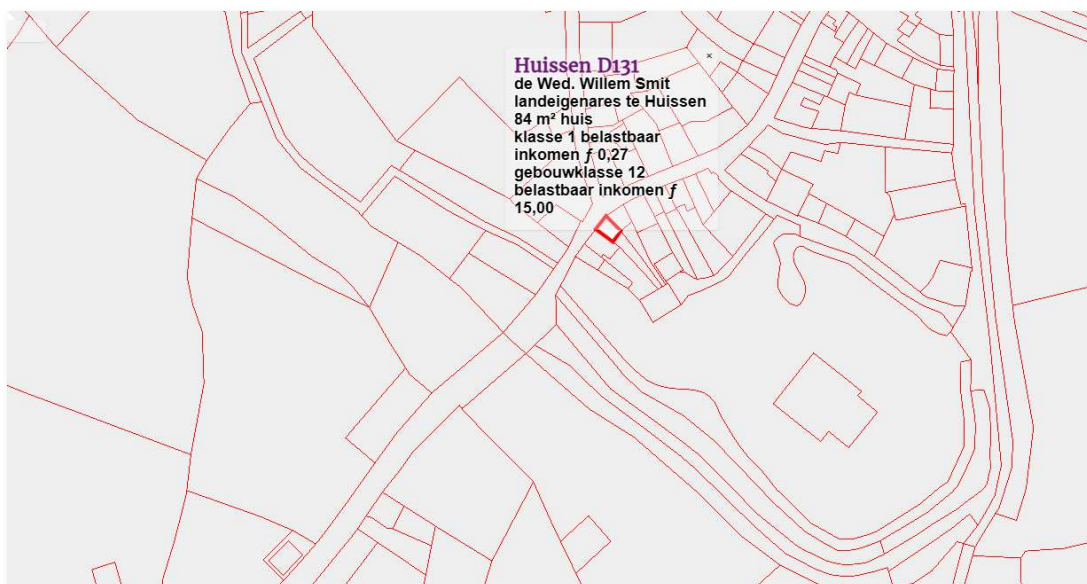
Het oorspronkelijke huis met nummer 88 is er niet meer. Net als heel veel van de bebouwing van toen. Dat komt vooral omdat in de winter van 1944-1945 bijna de hele binnenstad werd verwoest door hevige bombardementen en beschietingen tussen de Duitsers en de geallieerden over en weer³³. Maar bij de wederopbouw is aan het stratenplan weinig veranderd en is de verkaveling ongeveer gelijk gebleven. Zo kan het zijn dat de plaats waar de smederij vroeger was, terug te vinden is op de huidige plattegrond.

Deze plattegrond kan worden vergeleken met de kadastrale kaarten die in 1832 zijn gemaakt. Zoekend op de namen Smid, Smidt, Smids, Smits, Smit, komt plotseling de naam 'Wed. Willem Smit' tevoorschijn met in rood de plaats en grens van de kavel waar het huis stond. Daarachter ligt de smalle tuin die bij het huis hoorde. Dat alles had in 1832 het huisnummer D131 annex D132. Terugzoekend moet dat in de nu bestaande situatie huisnummer 12 zijn, rechts van de Pizzeria Huissen en recht tegenover de Langekerkstraat.

³³ Een van de gevolgen was dat ook waterkeringen kapotgingen en er veel mensen verdronken zijn in schuilkelders die vol water liepen

Huidige situatie Vierakkerstraat nummer 12 tegenover Langekerkstraat

Uitsnede uit Kadastrale kaart 1832. In rood het perceel waar de smederij was, met daarachter de smalle achtertuin. Bron Higgs

Achter het huis lag destijds een groot landhuis en sinds 1858 is daar een kloostergebouw van de Dominicanen. Naast het klooster staat de katholieke kerk die is geïnspireerd door de bekende architect Pierre Cuypers van Roermond.

De dood van Willem Smid

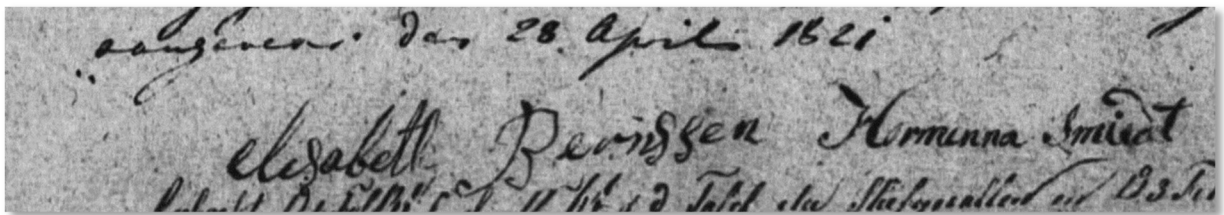
In het kadaster van 1832 werd Elisabeth 'Wed. van Willem Smit' genoemd. Willem was dus al overleden toen het kadaster werd opgezet. In feite overleed hij al veel eerder, namelijk op 13 oktober van 1820. Hij was toen 55 jaar oud. Het is niet na te gaan waaraan hij is overleden.

Het gezin woonde in 1820 nog steeds bij de Vierakkerse Poort, die er toen nog stond, maar die in 1825 werd gesloopt. De stad Huissen verkeerde toen in een erbarmelijke staat. Een citaat zegt over die tijd:

Toen Huissen op 1 juni 1816 Nederlands werd, was het totaal geruïneerd. Rond 30% van de bevolking moest worden bedeed. Pas vanaf het midden van de negentiende eeuw kwam daar verandering in. De tuinbouw ging de tabaksteelt vervangen. Van grote invloed hierop waren de paters Dominicanen, die sinds 1858 in Huissen waren gevestigd. Verder zorgde de steenfabrikage langs de Rijn voor werkgelegenheid. Hierdoor was de gemeente tegen de eeuwwisseling op gelijk niveau met de omgeving.

In het jaar van Willems overlijden was de oudste dochter Hermina 23 jaar oud. Zij woonde niet meer thuis, maar was dienstmeisje in Utrecht. De zoon Anton was 18 jaar geworden en was arbeider buiten de deur. Misschien woonde hij nog thuis? Voor de wet was hij nog minderjarig. Dan de twee kinderen uit het huwelijk met Elisabeth Berendzen: Joannes was in 1820 dertien jaar oud geworden en Gerardus Henricus werd in dat jaar acht.

Na Willems dood werd een Memorie van Successie opgesteld bij het belastingkantoor van Elst. Lees vooral ook de 'vertaling' en de opmerkingen verderop in dit verhaal. In de memorie staat dat Willem en Elisabeth het huis met tuin aan de Vierakkerstraat zelf in bezit hadden en ook nog een stukje grond aan de Bloemstraat net buiten de poort groot 40 Nederlandse vierkante roede (0,4 ha)³⁴.

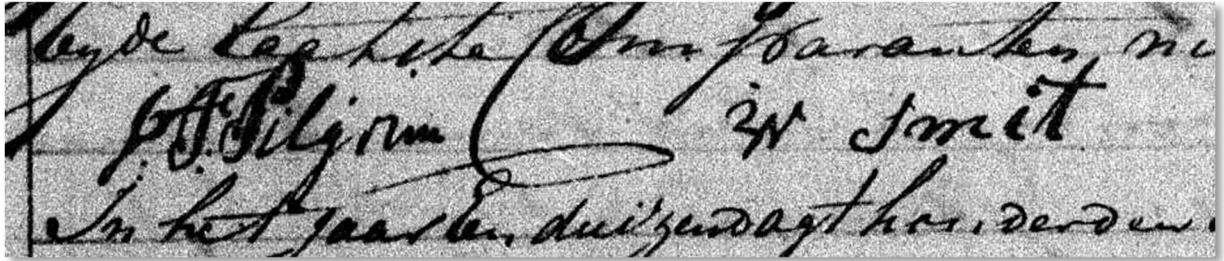
A photograph of a handwritten document. The text is written in cursive ink on aged paper. The top line reads "Aangef. den 28 April 1821". Below it, the name "Elisabeth Berendzen Herminna Smidt" is written in a larger, more prominent cursive script. The bottom line is partially visible and appears to read "Hierbij is de Elft...".

Aangifte van overlijden van Willem (de) Smidt door Elisabeth Berendzen en Hermina Smidt

De memorie werd in 1821 opgemaakt en ondertekend door de wettelijke aangevers, in dit geval Elisabeth Berendzen (hier Bernssen) en de dochter Hermina (hier Herminna) Smidt. Het valt op dat de handtekening van Hermina er mooi en stevig uit ziet, terwijl die van Elisabeth, dan 47 jaar oud, een beetje zweeft.

³⁴ In het in 1816 ingevoerde metrieke stelsel werd de vierkante Nederlandse roede gelijkgesteld aan 1 are (100m²)

Vrouwen ondertekenen documenten in die tijd in het algemeen met hun voornaam (-namen) en hun meisjesnaam. Mannen met de eerste letter van hun voornaam (-namen) en hun familienaam. De handtekening van Willem zelf is te vinden op de akte van overlijden van zijn stiefvader Hendrick Geurts in 1813. Daar tekent hij als W Smit.

Aangifte van overlijden van stiefvader Hendrick Geurts op 17 mei 1813 door Willem Smit

Niet duidelijk is of de smederij na Willems overlijden werd voortgezet. Was er wellicht een oudste knecht die het zware werk deed en hielp Joannes al zoveel mogelijk mee? In ieder geval moest er geld verdiend worden om het huishouden aan de gang te houden en moest iedereen die maar kon daaraan bijdragen.

***Vierakkerstraat 12 in 2024
Foto HB***

***Rechts vooraan Vierakkerstraat D131 (eerder
nummer 88, nu 12) ca1900 Archief Huissen***

Hier moet de smederij van Willem in Huissen zijn geweest, links het nieuwe huis nummer 12 en op de rechterfoto helemaal rechts vooraan de situatie rond 1900.

De dood van Elisabeth Berendzen

Het was lastig om iets over de dood van Elisabeth te vinden. Uiteindelijk is daar de Memorie van Successie van 1839, die na haar overlijden werd opgemaakt. Daarin staat ook de datum van overlijden zelf, dat was op 19 juni 1838 dus 18 jaar na de dood van haar man Willem. Hendrina woont intussen in Amsterdam en is nog altijd dienstmeid. Ook haar stiefbroer Gerardus Henricus (2) woont in Amsterdam en is daar timmerman (later wordt hij

meubelmaker in Rotterdam). Joannes, dan 23 jaar oud, werkt als knecht bij een smid in Aerdt in de Liemers en zijn stiefbroer Antonius (28 jaar) is smidsknecht in Arnhem.

Dat Antonius eerst timmerman was en later smid werd, kan erop duiden dat hij na de dood van zijn vader in 1820 de smederij bij het huis een tijd heeft voortgezet en na een aantal jaren als knecht bij een smid in Arnhem is gaan werken. Daar trouwt hij in 1836 met Joanna Stokvis.

Bij de dood van hun moeder Elisabeth in 1838 zijn al haar kinderen en stiefkinderen het huis uit en is er waarschijnlijk niets meer over van de smederij in Huissen. Het huis aan de Vierakkerstraat is in 1838 nog wel in bezit van de familie, net als het stuk land van 40 are buiten de muren.

In de Memorie van Successie die is opgemaakt bij haar overlijden staat dat Elisabeth is overleden in Elden. Volgens de overlijdensakte was dat op nummer 78. Als deze nummering gelijkloopt met die van het kadaster, dan moet dat zijn geweest in een huis op het land van Jan Jansen Sectie B nummer 78. Dit stuk land, ten noorden van de oude kern van Elden, ligt onder aan de dijk tegenover Arnhem en is nu onderdeel van de uitbreiding Arnhem Zuid. Vlakbij ligt het Gelredome.

Degene die het overlijden van Elisabeth bij de gemeente Elst aangeeft is buurman Hendrik Jansen. Hij doet dat samen met de plaatselijke veldwachter. Dat duidt erop dat Elisabeth alleen woonde en is overleden zonder dat iemand bij haar was. Dat moet wel eenzaam zijn geweest, weg uit het vertrouwde Huissen en alle kinderen op afstand.

Het ligt voor de hand dat die kinderen na haar dood het huis in Huissen hebben verkocht om over hun deel van de erfenis te kunnen beschikken. Zoals Gerardus die in 1939 in Amsterdam ging trouwen met Johanna Kraijvanger.

De vier kinderen hebben de successie aangegeven ten huize van hun oom Gerrit Janssen van Lottum en hun tante Sophia in Huissen. Daar heeft de ambtenaar van belastingen de memorie opgemaakt en hebben de kinderen deze ondertekend.

A black and white photograph of a handwritten signature on aged paper. The signature is 'Hermina Smid' in a cursive script. Above it, there is some faint, mostly illegible handwriting that appears to say 'in overname gegeven...'. To the right of the main signature, there is another signature that looks like 'Johannes Smid'. Below the main signature, there are two more signatures: 'H. Smid' on the left and 'G. H. Smid' on the right.

Aangifte van overlijden van Elisabeth Berendzen in 1938 door de vier kinderen

De handtekening van Hermina is nog altijd strak, Antonius houdt van krullen, Johannes tekent voluit en Gerardus schrijft ook met een paar krullen.

Toen Joannes, de oudste zoon van Elisabeth en Willem, in 1848 trouwde met Elisabeth Otten was er nog onduidelijkheid over de familienaam van zijn moeder Elisabeth. In de stukken die bij het huwelijk moesten worden aangeleverd hoorde ook een attest waaruit moest blijken dat hij aan alle verplichtingen van de Wet op de Dienstplicht had voldaan. In dit attest stond dat zijn moeder Elisabeth Berends heette. De trouwambtenaar constateerde, geholpen door de getuigen bij het huwelijk, dat er een schrijffout was gemaakt en dat het Elisabeth Berendzen moest zijn. Waarvan akte!

Memorie van Successie opgemaakt op kantoor Elst bij overlijden Willem de Smidt

<i>Geboekt de T...96 N.... in't Dagreg^e den 4 Nov Nr 24 1821</i>	<i>105 (blad 110) Memorie van aangifte van de boedel en nalatenschap van wijlen Willem de Smidt gewoond hebbende in en den 13 Oktober 1820 te Huissen overleden nalatende zijne vier kinderen als Hermina de Smidt, dienstmeid te Utrecht Antonius de Smidt arbeider te Huissen Johannes de Smidt en Gerardus de Smidt de eerstgenoemde mederjarig en de overige minderjarig wordende deze geformeerd(?) en overgegeven door eerstgenoemde en door Elisabeth Berndsen als moeder der minderjarige kinderen Domicilie ten huize der genoemde moeder in de Stadt Huissen in de Vier- akkersche Straat N° 88</i>
<i>De overledene, zonder uiterste wilsbeschikking ge- storven en alzoo bij versterf tot zijn gehelen nalatenschap geretigd zijnde, is mitsdien van deselve geen regt van Successie.verschuldigd als behorende tot de zulken welke bij artikel 24 der wet sub 1^e, van dat regt geheel zijn vrijgesteld. Terwijl de onroerende goederen binnen het rijk ge- legen, door de overledene, met dezelve huisvrouw Elisabeth Bernssen in gemeenschap bezeten en alzoo door hem voor de helft nagelaten, bestaan in de volgenden: een huis en tuintje in de stad Huissen sub Nr 88 een stukje land in het Ambt Huissen aan de Blomstraat circa veertig Nederlandsche vierkante roeden³⁵ groot verklarende de aangevers wijders dat door het gemelde sterfgeval geen fidei commis gedevolveerd of vrugtgebruik vervallen is Gedaan en ondertekend en dezelfs ter gemelde kantore overgegeven door de in het hoofd dezes genoemde aangevers den 28 april 1821 (w.g) Elisabeth Bernssen Hermina Smidt Geboekt (onleesbaar) De ontvanger (onleesbaar)</i>	

³⁵ Veertig Nederlandse vierkante roeden = veertig are = 4000 m²=0,4 ha

Memorie van Successie opgemaakt op kantoor Elst bij overlijden Elisabeth Berends

	453 (blad 547)
4 Decemb	Memorie van aangifte wegens de nalatenschap en boedel van wijlen Elisabeth Berends, weduwe van wijlen Willem Smid
1838	gewoond hebbende te Huissen en overleden de 19: Juny 1838 te Elden, gemeente Elst
sterfte-	opgemaakt door hare nagelaten vier
tafel Nr 1	meerderjarige kinderen met namen Hermina Smid, dienstmeid en Henricus
.....	Smid, timmermansknecht beide wonende
.....	te Amsterdam, Antonius Smid, smids-
tafelNr 2	knecht te Arnhem, Joannes Smid smits-
.....	knecht te Aart woonachtig, kiezen de
.....	gemelde aangevers ten effecte van art. 8
	der Wet op de belasting wegens het regt.
	van Successie van den 27 December 1817
	domicilie ten huize van Gerardus Janssen
	van Lottum, particulier, in de Stad Huissen
	woonachtig A N ^o 114
	En wordt mitsdien aangegeven:
1 ^o	Dat de overledene zonder testament is gestorven en alzoo gemelde hare kinderen enig en alleen tot hare nalatenschap gerechtigd zijn
2 ^o	Dat de onroerende goederen, door haar in gemeenschap met wijlen genoemde haren man bezeten en dus voor de helft door haar nagelaten bestaan in een huis en tuin in de Stad Huissen Sectie D N ^o 131 en 132 en een hoekje land in het Ambt Huissen Sectie E No 51
3 ^o	Dat door het overlijden van genoemde Elisabeth Berends geen fidei-commis gede- volveert, noch vrugtgebruik afgestorven noch eigendom van lijftochtelijk kapitaal of goed overgegaan is Met al het welk komt te blijken dat de onderhavige boedel en nalatenschap is vallende in de vrijstelling van de in het hoofd dezes aangetogene(?) Wet. In waarheidskennis is deze getekend en overgegeven ten Kantore van Regis- tratie enz. te Elst
	(w.g)
	Hermina Smid Johannus Smid
	A Smid G H Smidt

Opmerkingen bij de Memories van Successie

Vanaf 1817 werd bepaald dat er over nalatenschappen van inwoners van Nederland belasting moest worden betaald. Een Memorie van Successie is een overzicht van de baten en lasten van een nalatenschap.

De memories bestaan meestal uit voorgedrukte formulieren, die vanaf 1817 (met voorlopers vanaf 1806) werden ingediend omdat er beoordeeld moest worden of er belasting over een erfenis diende te worden betaald. De meest uitgebreide vorm van een memorie bevat naast de naam van de overledene, de datum en plaats van overlijden en de namen van de erfgenamen ook een overzicht van het bezit aan (on)roerend goed of een verwijzing naar een testament.

Vererving in de rechte lijn werd in 1817 vrijgesteld van de heffing. Ook alles wat geërfd werd uit een nalatenschap, waarvan het saldo niet meer bedroeg dan 300 gulden was vrijgesteld van belasting. Pas in 1878 kwam er een inhoudelijke wijziging van de regeling tot stand. Vanaf toen moest er ook over nalatenschappen in rechte lijn belasting worden betaald, mits het saldo groter was dan 1000 gulden. Vanaf dit jaar vind je ook in de memories meer gedetailleerde gegevens over de nalatenschappen.

De in de memories genoemde fideï-commis of erfstelling over de hand, is een eeuwenoude rechtsfiguur waarbij in een testament of codicil wordt vastgelegd dat de nalatenschap of een deel ervan aan twee of meer door de testateur aangewezen achtereenvolgende begunstigden gaat en de eerst begunstigde(n) niet vrij over het nagelaten vermogen mag beschikken. De gangbare benaming in Nederland is tweetrapsmaking met bewaarplicht. De rechtsfiguur is bekend uit het Romeinse recht. De oudst bekende beschrijving van de constructie dateert uit 166 v.Chr.

Joannes Smid en Elisabeth Otten in Lobith

Joannes Smid en Elisabeth Otten trouwden in 1846 in de gemeente Herwen en Aerdt in de streek de Liemers of Gelders Eiland. Joannes was al smidsknecht in Aerdt bij het overlijden van zijn moeder in 1838. Elisabeth Otten werd geboren in Aerdt in 1825 en was dus 18 jaar jonger dan Joannes. Mogelijk woonden de twee al bij hun huwelijk in hetzelfde huis; de aanduiding 'jongedochter' in hun trouwakte werd met zoveel woorden doorgehaald. De ouders van Elisabeth waren Jacobus Otten (1782-1827) en Hendrina Wichers (1801-1862). Elisabeth kreeg nog een zusje Wilhelmina in 1826. Hun moeder Hendrina hertrouwde na de dood van haar eerste man Jacobus in 1827 met Hendrik Hetterscheit.

Joannes Smid (1807-1895)

Elisabeth Otten (1825-1883)

Rond hun trouwen in 1846 gingen Joannes en Elisabeth in Lobith wonen. Zij hebben waarschijnlijk in die tijd ook bovenstaande portretten laten tekenen. Het is niet met zekerheid na te gaan waar zij hun huis en smederij hadden en in welk huis de kinderen zijn geboren. Het zou kunnen dat hun oudste zoon Willem op enig moment opvolger werd en de smederij op die plek overgenomen heeft. Van hem weten we wel waar hij woonde en waar hij zijn smidse had. Dat was Wijk C (staat voor Lobith) huisnummer 145. Naderhand was er een hernummering en werd dat C 160 en nog later Huissensestraat 3. Het kadaster van 1832 geeft als locatie aan een perceel gelegen aan de Transeestraat tegenover de Huissensestraat, met actuele kadastrale nummers C1978 en C1988. Nu is dat Transeedijk 52-54. Daar zouden dus Joannes en Elisabeth gewoond kunnen hebben en hun kinderen zijn geboren.

Joannes Smid op oudere leeftijd

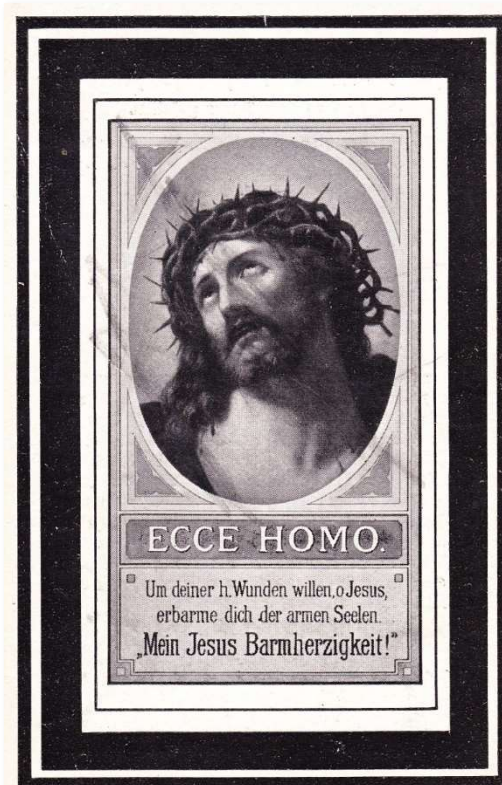
Kinderen van Joannes Smid en Elisabeth Otten

Joannes en Elisabeth kregen 13 kinderen waarvan er 8 volwassen werden. Deze acht zijn rond 1900 na de dood van hun ouders in hun beste kleding naar de fotograaf gegaan. In de foto hebben zij medaillons met een afbeelding van hun ouders laten aanbrengen. Het resultaat staat hieronder.

1 2 3 4 5 6 7 8
Vlnr met oplopende leeftijd: 1: Johannes Theodorus (Dirk), 2: Antonius Theodorus (Antoon), 3: Joannes, 4: Maria Catharina, 5: Henricus (Hendrik), 6: Gerardus Franciscus (Gerard), 7: Wilhelmus (Willem) en 8: Jacobus Wilhelmus (Jacob) Smid(t)
Al overleden: Elisabeth Jacoba (1847-1861), Joannes (1859-1960), Antonius Theodorus (1863) en Lambertus (1866-1882). Tenslotte was er een doodgeboren kind in 1856
Foto ca 1900

Aan de rechterkant (8) staat **Jacob** (1848-1933). Hij werd smid in Castrup-Rauxel in Duitsland (destijds Pruisen). Hij trouwde in 1878 met Adelgunde van Akern. Zij kregen drie kinderen: Johann, Annie en Jacob. Van Johann (1879-1964) weten we dat hij getrouwd was met Anna Fiet en dat zij ook drie kinderen hadden: Johannes, Johanna en Jacobus. Bij de gemeente Castrup-Rauxel ligt nog onze vraag of ze daar meer gegevens hebben over deze tak van de familie Smid(t). Men heeft ons laten weten dat zij aan het zoeken zijn en dat het even kan duren voordat zij op onze vraag antwoord kunnen geven hun

Gedachtenisprentje bij overlijden van Jacobus Smidt in 1933

De tweede van rechts op de familiefoto (7) is **Willem** (1850-1942). Hij is de waarschijnlijke de opvolger van zijn vader Joannes en heeft dan ook de smederij aan de Transeedijk in Lobith overgenomen. Hij staat in 1901 in het bevolkingsregister te boek als gezinshoofd met als

gezinsleden zijn broer **Hendrik** (5) (rechts van Maria op de foto), zijn zuster **Maria** en zijn broers **Anton** (2), (tweede van links) en **Dirk**, voluit **Johannes Theodorus** (1) (de meest linkse). De vier broers **Willem**, **Hendrik**, **Anton** en **Dirk** hebben volgens het register alle het beroep van smid.

Gedachtenisprentje bij overlijden van Willem Smidt in 1942

Dan **Gerard (6)**, voluit Gerardus Franciscus. Hij trouwde in 1879 met de weduwe Maria van der Meulen. Maria had uit haar eerdere huwelijk met Willem Peters drie dochters, waarvan er twee tot aan hun vroege dood in het gezin van Gerard bleven wonen.

Gerard en Maria kregen samen in 1879 een zoon Johannes die al in 1896 kwam te overlijden, 16 jaar oud. Maria overleed in 1900, haar jongste dochter Anna bij diens stiefvader Gerard achterlatend. Gerard hertrouwde in 1901 met Wilhelmina der Kinderen. Zij kregen samen in 1903 een dochter Elisabeth Margaretha Maria (EMM³⁶), later in de familie bekend als tante Betsie, de moeder van Gerard en Marianne Bekkers. In datzelfde jaar ging ook Anna - de enig overgebleven dochter van Maria van der Meulen – uit huis om te trouwen met Johannes Hulschreuder; zij gingen in Arnhem wonen.

Gerard was in Lobith timmerman en wagenmaker en was daarnaast herbergier. Het adres was destijds nummer C126bis, hernummerd tot C137. Blijkens het kadaster 1832 ligt dit adres aan wat nu het begin van de Smidstraat is, in de bocht van de Dorpsdijk³⁷. Gerard verloor in zijn leven in dit huis zijn zoon Johannes, twee kinderen van zijn eerste vrouw Maria en Maria zelf, de moeder van Maria en zijn tweede vrouw Wilhelmina der Kinderen. Gerard zelf overleed in 1938 in Hengevelde, in huis bij zijn intussen getrouwde dochter Elisabeth, ‘tante Betsie’.

In uwe gebeden en Heilige Communien wordt aanbevolen de ziel van Zaliger

GERARDUS SMID,
weduwnaar van
Wilhelmina Der Kinderen.

Geboren te Lobith 28 Juli 1852, overleden te Wegdam na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden den 23 Dec. 1938 en begraven den 27 Dec. op het R. K. Kerkhof aldaar.

Hij was eenvoudig en rechtschapen, vreesde God en week af van het kwaad. Tob. I. 1.
Kostbaar is de dood van den rechtvaardige; hij is het einde van het lijden, de deur des hemels en de ingang tot de eeuwige heerlijkheid. H. Bernardus.

Geliefde kinderen en familie, bij de liefde van het Goddelijk Kind Jezus, die om onze zaligheid in een stal werd geboren, vergeet mij niet in uwe gebeden en goede werken.

GEBED.
O God, die ons hebt voorgeschreven Vader en Moeder te eeren, heb goedgunstig medelijden met de ziel van onzen Vader Gerardus, vergeef hem zijne zonden en geef, dat wij hem wederzien in de vreugde van de eeuwige heerlijkheid.
Door Christus, Onzen Heer. Amen.

✠

Ter vrome gedachtenis aan
MARIA CATHARINA SMIDT.

geboren te Lobith 25 April 1856, overleden te Wegdam 14 Mei 1950. aldaar begraven 17 Mei d.a.v.

Zelfs de sterke moet buigen voor de dood, en al telt hij vele levensdagen, eens is het door God gestelde aantal bereikt. Al was hun leven sober, al gingen vele genietingen van deze wereld aan hen voorbij, zij sterven gerust omdat zij weten dat de dood voor hen niet is het verschijnen voor een strenge rechter, maar een opgaan naar de Vader in de hemel.

In allen eenvoud heeft zij geleefd voor God en de kwalen van de ouderdom heeft zij geduldig aangenomen uit Gods hand.

Dierbare familieleden ik dank u voor alle zorgen en moeite aan mij besteed, vooral in mijn laatste levensjaren. Moge God u vergelden wat gij voor mij gedaan hebt: in de hemel zal ik voor u bidden.

Mijn Jezus barmhartigheid.

Gedachtenisprentjes bij overlijden van Gerardus Smidt in 1938 en zijn zuster Maria in 1950

Gerards dochter Elisabeth Smid en haar man Frans Bekkers hebben ook later nog onderdak geboden aan twee leden van de familie. Dat was in de winter van 1944-45, toen de geallieerden oprukten richting Duitsland en de mensen van Lobith en omstreken moesten evacueren vanwege alle oorlogshandelingen. Dirk en Maria reisden toen met paard en wagen

³⁶ EMM is ook de aanduiding van het schuttersgilde Eendracht Maakt Macht van Lobith

³⁷ In 1832 was de kleermaker Philip Jacob Schmit de eigenaar

met hun bezittingen naar Hengevelde. Na de oorlog konden zij niet gelijk terug naar Lobith, omdat daar bijna alles plat was gebombardeerd. Zij zijn in Hengevelde gebleven tot aan hun overlijden: Dirk in 1949 en Maria in 1950. Hun jonge neef Gerard Bekkers heeft hen nog meegemaakt en goed gekend.

Achttien jaar na Gerard trouwde diens broer **Joannes (3)**. Dat was in 1897 met Elisabeth Hendrika Seegers, toen hij 37 jaar oud was. Elisabeth kwam uit een Rooms Katholieke familie

uit Lobith met Duitse wortels. Joannes was bakker eerst in Arnhem en later bakker en winkelier in Lobith. Waar dat precies was, is onduidelijk. Joannes en Elisabeth kregen zelf geen kinderen, maar Joannes was aangever bij de gemeente van elk kind dat tussen 1908 en 1916 in het gezin van zijn broer Anton werd geboren. Ook was hij getuige bij het huwelijk van Anton met Catharina Voss in 1908. Zijn vrouw Elisabeth overleed in 1922 en Joannes zelf jaren later in juni 1940, ruim een maand nadat de Duitsers verraderlijk Nederland waren binnengevallen.

Gedachtenisprentje bij overlijden Elisabeth Seegers in 1922

Tenslotte komen we aan **Anton (2)**, de op één na jongste op de familiefoto en op die foto de tweede van links. Hij werd geboren in 1864 in Lobith en werd gedoopt met de namen Antonius Theodorus Smid. Hij ging in Lobith naar school en leerde al vroeg de kneepjes van het vak van smid in de smederij van zijn vader.

Hij was 19 jaar oud toen in 1883 zijn moeder Elisabeth Otten overleed. Ook daarna woonde hij nog een aantal jaren thuis bij zijn vader, zijn drie oudere broers Willem, Henricus en Dirk en zijn zuster Maria.

Op 20 juli 1901 woont hij in Spijk, dat aan de grens met Duitsland ligt en het is ook niet ver van Lobith. Hij is daar smid aan de Kerkstraat samen met zijn broer Henricus³⁸. In 1908 trouwt Anton, die dan al 44 jaar oud is, met Catharina Voss van Aerdt. Zij krijgen in Spijk zes kinderen, waarvan het meisje Margaretha in 1915 vroeg komt te overlijden. De andere kinderen, die onze ouders, grootouders en al weer overgrootouders werden, hebben verhalen en anekdotes verteld over Anton en Catharina. Dat ging dan over Anton's activiteiten bij de schutterijen van Lobith en Spijk, zijn reis naar Amerika, het werk van Catharina bij de posterijen en nog meer. Daarover is nog veel te vertellen, te veel voor dit boekje dat begonnen

³⁸ Bevolkingsregister Spijk (wijk E Gemeente Herwen en Aerdt) vanaf 1901, archief Zevenaar

was met de zoektocht naar Anton's grootmoeder Elisabeth Berendzen. Daarom over Anton en Catharina en hun nakomelingen meer in een volgend boekje.

*Kaartje van Herwen en Aerdts, Lobith en Spijk ca
Bron ANWB Topografische Atlas 2002*

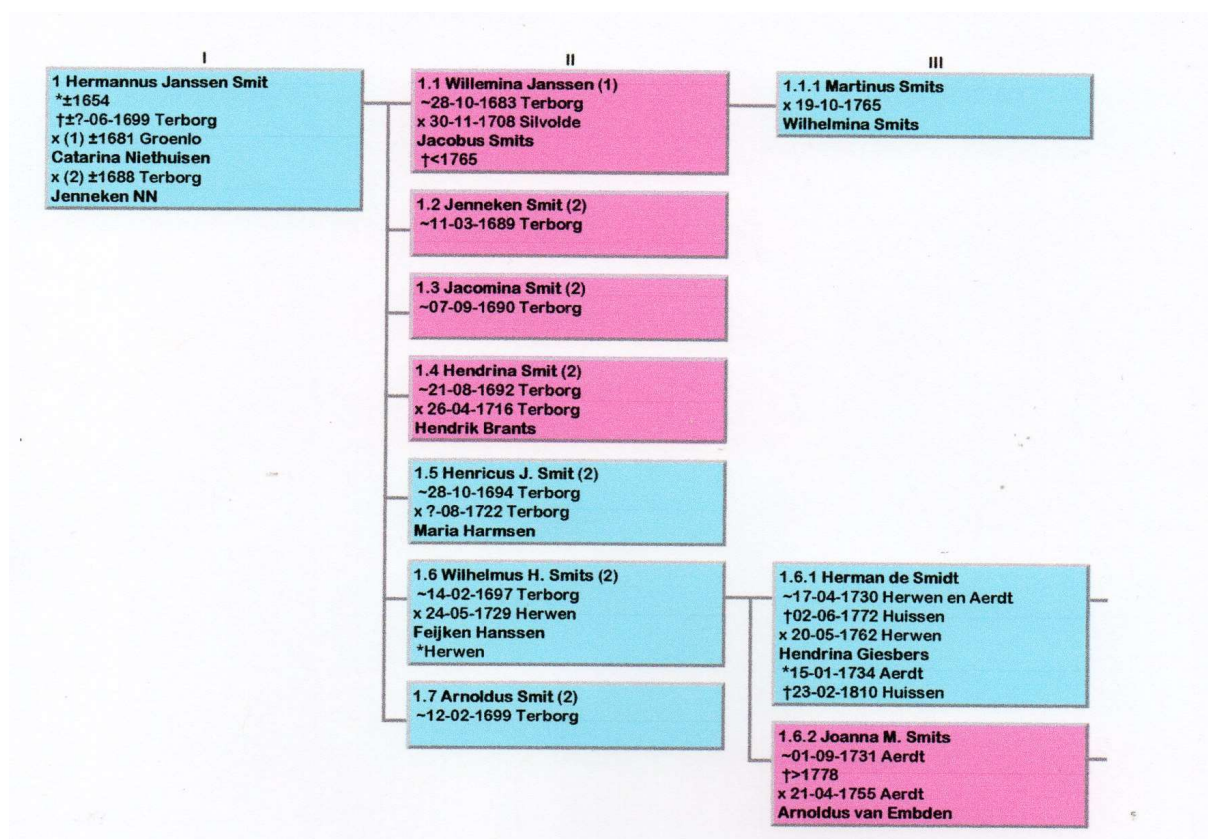

Anton Smid en Catharina Voss, mogelijk rond hun trouwen in 1908³⁹

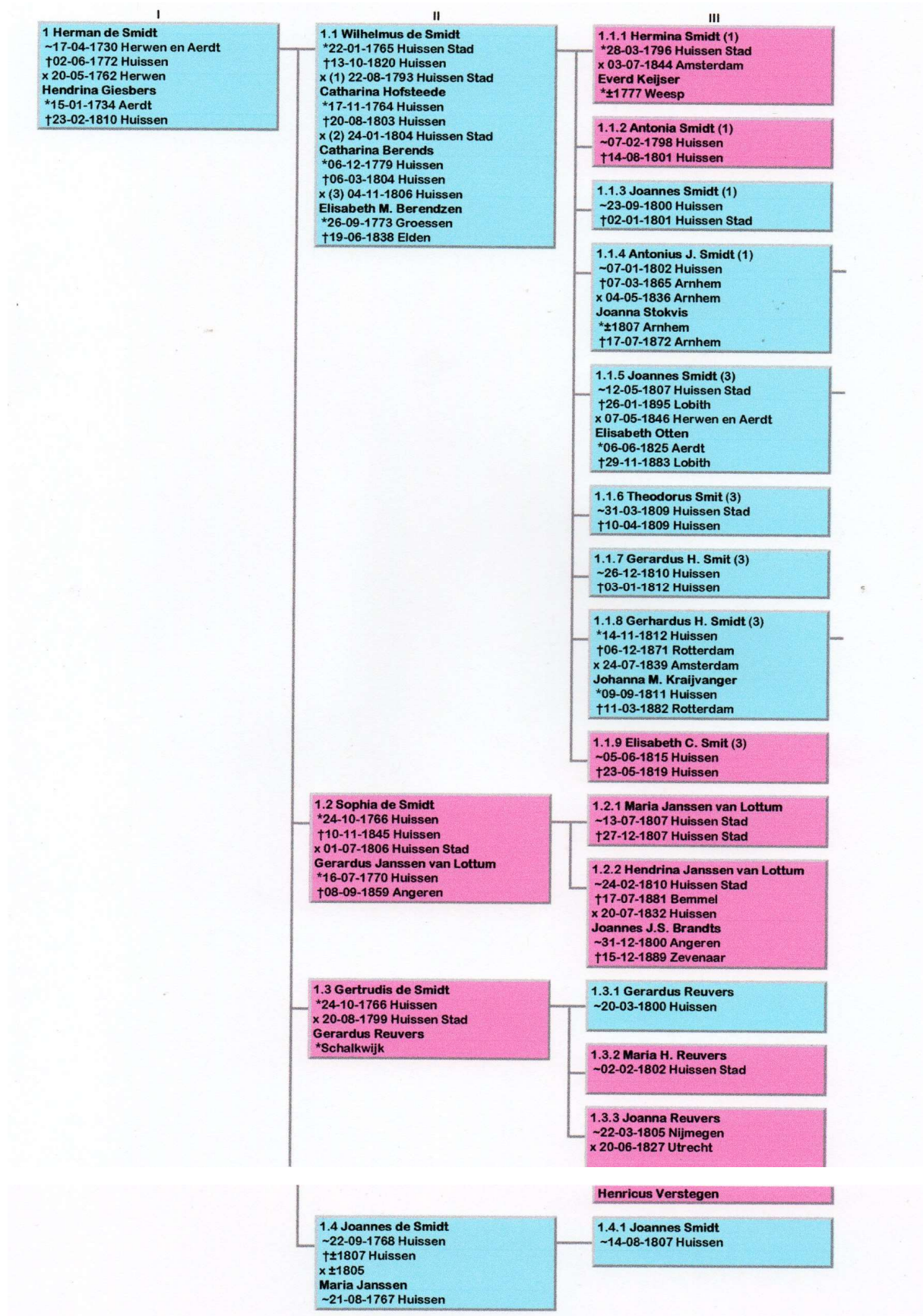
De kinderen van Joannes Smidt en Elisabeth Otten waren rechtstreekse nakomelingen van de smeden van Lobith, Huissen, Aerdts en Terborg. Dit verhaal begon met een zoektocht naar Elisabeth Berendzen. Zij was de derde vrouw van Willem Smid van Huissen en zij was grootmoeder van deze kinderen uit Lobith. Elisabeth zelf kwam van Groessen, vanuit Huissen gezien aan de overkant van de Rijn. Zij overleed in Elden, alleen. Haar kleinkinderen zullen wel verhalen over haar en haar leven gehoord hebben. Daarvan is veel met de tijd verloren gegaan, maar met dit verhaal heeft zij toch een betere plaats in de familiegeschiedenis gekregen, al is er nog heel veel ruimte om de hiaten zelf in te vullen. Vanaf Anton Smid van Spijk en zijn gezin kan wel weer een nieuw verhaal worden opgeschreven en misschien komt dat er ook nog wel.

³⁹ Foto bekend in de familie in zwart-wit, ingekleurd opgenomen in het boek EMM Spijk 125 jaar van Mark Pastoors en Yoeck Heijmen over het schuttersgilde Eendracht Maakt Macht van Spijk opgericht in 1898

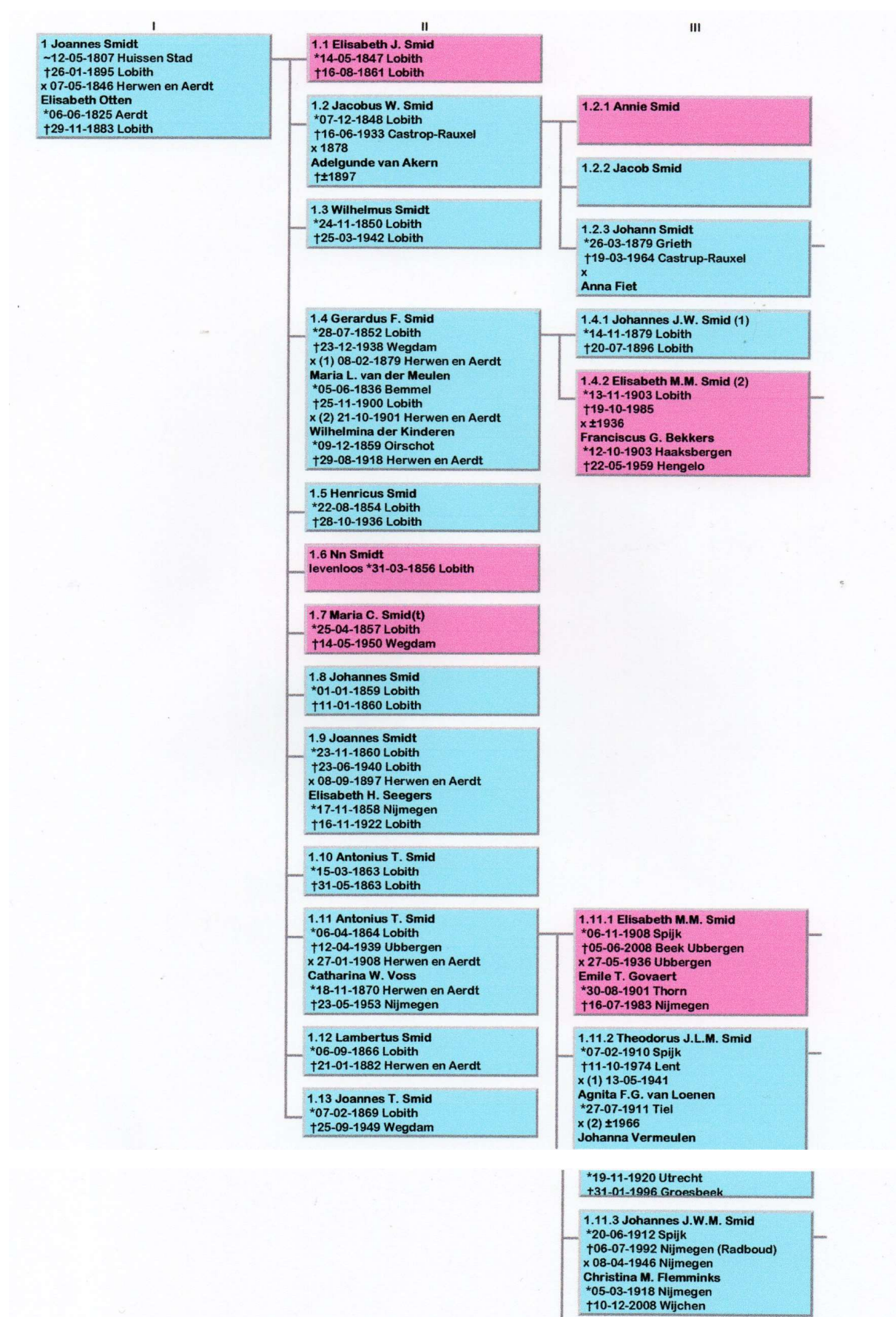
Parenteel Herman Janssen Smid van Terborg

Parenteel Herman Smidt van Huissen

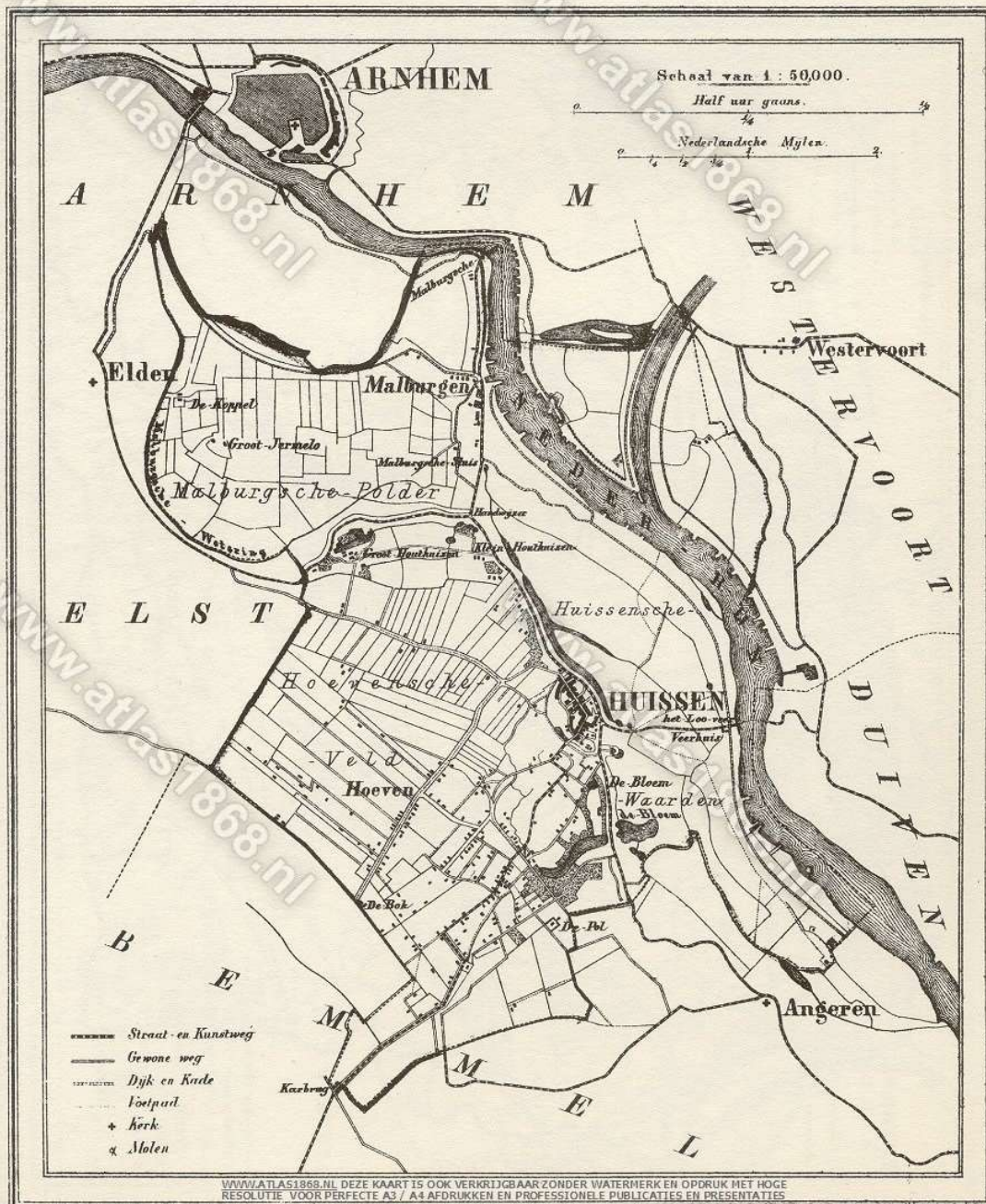
Parenteel Joannes Smid van Lobith

1.11.4 Antonius T.L.M. Smid
*20-06-1912 Spijk
†31-12-1944 Nijmegen
x
Hennie Troost

1.11.5 Margaretha C.M. Smid
*28-04-1915 Spijk
†09-06-1915 Spijk

1.11.6 Wilhelmus A.T.M. Smid
*12-09-1916 Spijk
†20-03-1994 Toronto Canada
x 01-03-1946 Beek-Ubbergen
Geertruida C.T. Peters
*16-12-1918 Ubbergen
†02-02-2002 Ingersoll Ontario Canada

1867.

2101 Banders. 3325 Inwoners.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden

www.atlas1868.nl